

Sygn. akt III AUa 56/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober (spr.)
Sędziowie:	SSA Aleksandra Urban SSA Grażyna Czyżak
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Błach

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2013 r. w Gdańsku

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 października 2012 r., sygn. akt VII U 2172/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca odwołał się od decyzji organu rentowego odmawiającej prawa do emerytury pomostowej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie zmieniając decyzję organu rentowego i przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury pomostowej. Rozstrzygnięcie oparto na następujących ustaleniach i rozważaniach:

Ubezpieczony M. K., urodzony w dniu (...), motorzysta okrętowy i magazynier maszynowy okrętowy, był zatrudniony za pośrednictwem (...) w G. (od 01.11.1991 r. w (...) Sp. z o.o.) u armatorów zagranicznych w systemie kontraktowym w następujących okresach:

- od dnia 17 kwietnia 1988 r. do dnia 19 marca 1989 r. na statku m/v (...) S. na stanowisku motorzysty
- od dnia 15 czerwca 1989 r. do dnia 28 lutego 1990 r. na statku m/v M. K. na stanowisku motorzysty

- od dnia 09 lipca 1990 r. do dnia 13 lipca 1990 r. na statku m/v K. na stanowisku magazyniera
- od dnia 30 sierpnia 1990 r. do dnia 25 maja 1991 r. na statku m/v (...) na stanowisku smarownika.

W powyższych okresach ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w szczególnych warunkach prace na statkach morskich w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym - pracownicy wpisani na listę członków załogi tych statków – wskazane w wykazie A, dział VIII punkt 4, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. (Dz. U. z 1983 r. nr 8, poz. 43 ze zm.), dalej: rozporządzenie, a także wymienione w wykazie A, dział VIII, pozycja 4 punkt 1, stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 24 Ministra - Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu gospodarki morskiej.

Ubezpieczony był kierowany przez (...) Agencję (...) do pracy u armatorów zagranicznych - w tym czasie korzystałem z urlopu bezpłatnego w (...). Jako motorzysta wykonywał on remonty silników okrętowych, była to praca w systemie wachtowym w ciągłym ruchu. Wykonywał remonty, naprawy, zgodnie ze zleceniami mechaników. Z zaświadczenia wynika, iż był on magazynierem statku m/v K., ale zajmował stanowisko fittera w związku z którym – analogicznie – wykonywał remonty, spawał elementy, dorabiał części, zajmował się bieżącą konserwacją i remontami urządzeń na statku. Stanowisko smarownika oznaczało w praktyce ten sam zakres obowiązków, jakie miał motorzysta, zaniżone formalnie w kontrakcie, żeby płacić niższe pensje. Na tych wszystkich kontraktach nieprzerwanie ubezpieczony wykonywał prace w dziale maszynowym, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przeciętnie po 12 godzin pracy. Na wachtach marynarzom nie wolno było wziąć wolnego.

(...) w G. jako jednostka kierująca do pracy za granicą uiszczala na rzecz ZUS składki na ubezpieczenie społeczne na zasadach i w wysokości określonej obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Ubezpieczony M. K. w dniu 19 stycznia 2012 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę pomostową. Udokumentował on 25 lat, 4 miesiące i 6 dni okresów składkowych.

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 14 czerwca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił M. K. prawa do emerytury pomostowej, wskazując, iż nie udowodnił on 15 lat pracy w warunkach szczególnych, ponieważ nie uwzględniono zatrudnienia za pośrednictwem (...) w G. u armatorów zagranicznych w okresach od dnia 17 kwietnia 1988 r. do dnia 19 marca 1989 r., od dnia 15 czerwca 1989 r. do dnia 28 lutego 1990 r., od dnia 09 lipca 1990 r. do dnia 13 lipca 1990 r. oraz od dnia 30 sierpnia 1990 r. do dnia 25 maja 1991 r., ponieważ ubezpieczony nie był związany stosunkiem pracy z firmą kierującą do pracy zagranicą, ponieważ ubezpieczony M. K. nie był związany stosunkiem pracy z (...) jako firmą kierującą go do pracy zagranicą.

Ubezpieczony M. K. od dnia 23 kwietnia 2008 r. nie pozostaje w stosunku pracy. W dniu(...) ukończył 60 lat życia.

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 4 ustawy pomostowej prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W myśl art. 49 ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Zgodnie art. 3 wskazanej ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy (ust 1). Czynniki ryzyka, o których mowa w ust. 1, są związane z następującymi rodzajami prac: 1) w szczególnych warunkach determinowanych siłami natury: a) prace pod ziemią, b) prace na wodzie, c) prace pod wodą, d) prace w powietrzu; 2) w szczególnych warunkach determinowanych procesami technologicznymi: a) prace w warunkach gorącego mikroklimatu - prace wykonywane w pomieszczeniach, w których wartość wskaźnika obciążenia termicznego WBGT wynosi 28 °C i powyżej, przy wartości tempa metabolizmu pracownika powyżej 130 W/m², b) prace w warunkach zimnego mikroklimatu - prace wykonywane w pomieszczeniach o temperaturze powietrza poniżej 0 °C, c) bardzo ciężkie prace fizyczne - prace powodujące w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny u mężczyzn - powyżej 8.400 kJ, a u kobiet - powyżej 4.600 kJ, d) prace w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego, e) ciężkie prace fizyczne związane z bardzo dużym obciążeniem statycznym wynikającym z konieczności pracy w wymuszonej, niezmiennej pozycji ciała; przy czym ciężkie prace fizyczne to prace powodujące w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny u mężczyzn - powyżej 6.300 kJ, a u kobiet - powyżej 4.200 kJ, a prace w wymuszonej pozycji ciała to prace wymagające znacznego pochylenia i (lub) skręcenia pleców przy jednoczesnym wywieraniu siły powyżej 10 kG dla mężczyzn i 5 kG dla kobiet (wg metody OWAS pozycja kategorii 4) przez co najmniej 50 % zmiany roboczej (ust 2). Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy (ust 3). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust. 4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się także ubezpieczonych z tytułu działalności twórczej lub artystycznej tancerzy zawodowych, wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy prace związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym (ust. 6). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 7).

Natomiast w myśl art. 15 ust. 1 wskazanej ustawy prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz. U. z 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa emerytalna, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 (ust.1), gdzie wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przepisami dotychczasowymi, do których odsyła ustawa emerytalna jest tu rozporządzenie. Zgodnie z wykazem A dział VIII pozycja 4, stanowiącym załącznik do wskazanego powyżej rozporządzenia, pracą w szczególnych warunkach jest praca na statkach morskich w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym pracowników wpisanych na listę członków załogi tych statków.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 poz. 23 ustawy pomostowej do prac w szczególnych warunkach zaliczono prace na statkach żeglugi morskiej.

Zgodnie z § 5 ust. 6 uchwały Rady Ministrów nr 123 z dnia 03 września 1984 r. w sprawie zasad podejmowania pracy przez obywateli polskich za granicą u pracodawców zagranicznych (M.P. z 1984 r. nr 23 poz. 157 ze zm.), obowiązującym do dnia 16 maja 1989 r., umowa zawarta między obywatelem polskim a jednostką kierującą na warunkach określonych przez Ministra Handlu Zagranicznego powinna określać w szczególności: rodzaj pracy za granicą, termin jej rozpoczęcia i zakończenia, wysokość ryczałtu pieniężnego w złotych wypłacanego obywatelowi polskiemu przez jednostkę kierującą oraz wysokość i tryb przekazywania przez osobę kierowaną do pracy za granicą wpłat w walucie obcej na konto jednostki kierującej - na pokrycie ponoszonych przez nią kosztów świadczeń socjalnych oraz innych kosztów z tytułu tego zatrudnienia.

Z kolei § 6 ustęp 2 i 3 tejże uchwały wskazuje, iż ze środków, o których mowa w § 5 ust. 6, jednostka kierująca jest obowiązana przekazywać na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w celu refundacji kosztów świadczeń z ubezpieczenia społecznego miesięcznie kwotę w złotych odpowiadającą 28% średniej płacy z roku poprzedniego w gospodarce uspołecznionej, bez uwzględnienia płac w przemyśle wydobywczym. Jednostka kierująca jest również obowiązana potwierdzać - dla celów ubezpieczenia społecznego - na podstawie posiadanej dokumentacji okresy zatrudnienia za granicą, za które stosownie do ust. 2 dokonała wpłat na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy zważył, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony posiada 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach – pozostałe bowiem przesłanki uzyskania prawa do emerytury pomostowej były niesporne.

Sąd Okręgowy, po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, stwierdził że za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach przez ubezpieczonego należy także uznać okres zatrudnienia wnioskodawcy za pośrednictwem (...) w G. u armatorów zagranicznych w okresach od dnia 17 kwietnia 1988 r. do dnia 19 marca 1989 r., od dnia 15 czerwca 1989 r. do dnia 28 lutego 1990 r., od dnia 09 lipca 1990 r. do dnia 13 lipca 1990 r. oraz od dnia 30 sierpnia 1990 r. do dnia 25 maja 1991 r. Są to okresy, kiedy ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na statkach morskich w żegludze międzynarodowej jako pracownik wpisany na listę członków załogi tych statków, w ramach umowy zawartej za pośrednictwem (...) w G., przy czym z tytułu jego zatrudnienia w spornych okresach agencja ta uiszczala składki na rzecz pozwanego organu rentowego składki na ubezpieczenie społeczne.

Sąd Okręgowy zważył, że stosownie do treści art. 6 ust. 2 pkt d ustawy emerytalnej za okresy składkowe uznaje się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. okresy zatrudnienia obywateli polskich za granicą - u pracodawców zagranicznych, jeżeli w okresie pracy za granicą były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce. Okresy te więc stanowią równorzędne okresy ubezpieczenia - okresy składkowe i nie istnieją jakiegokolwiek

podstawy do ich pomijania przy ustalaniu uprawnień do świadczenia emerytalnego czy rentowego. Dlatego też okresy te winny zostać uwzględnione jako okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach tak jak zostały one podane w zaświadczeniach wystawionych przez (...) w G..

Przepisy ustaw z dnia 29 grudnia 1989 r. o zatrudnieniu (Dz. U. z 1989 r. nr 75, poz. 446 ze zm.), a następnie ustawy z dnia 16 października 1991 r. o zatrudnieniu i bezrobociu (Dz. U. z 1991 r. nr 106, poz. 457 ze zm.) ustaliły, iż okres zatrudnienia obywateli polskich za granicą jest traktowany jak okres zatrudnienia w Polsce w zakresie uprawnień pracowniczych oraz w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin pod warunkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz na Fundusz Pracy (tryb dokonywania wpłat na Fundusz Pracy został uregulowany rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01 marca 1990 r. w sprawie dokonywania wpłat na Fundusz Pracy z tytułu zatrudnienia za granicą oraz tryb uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne).

Należy zauważyć, że jeżeli chodzi o wskazane powyżej okresy, to zostały one uwzględnione przez ZUS jako składkowe (k. 25 akt rentowych). Z zaświadczenia (...) sp. z o.o. z dnia 24 kwietnia 2002 r. (k. 1 akt osobowych [koperta na k. 32 akt sprawy]) wyraźnie wynika, że w tym okresie została opłacona należna składka na ubezpieczenie społeczne. W świetle powyższych uwag brak zatem podstaw dla nieuznania tego okresu jako składkowego. Obowiązek odprowadzania składek wynika również z treści umów (...) w G., kierujących ubezpieczonego do pracy za granicę - § 3 ustępy 3 i 4 każdej z w/w umów.

Dalej, stosownie do treści art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom uprawnionym ustawą przysługuje prawo do emerytury w wieku wcześniejszym, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Ustawa odsyła tu wyłącznie do przepisów powoływanego rozporządzenia. Stosownie zaś do treści § 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W świetle powyższego, nie ma jakichkolwiek podstaw do różnicowania sytuacji prawnej ubezpieczonych ze względu na miejsce świadczenia przez nich pracy, w szczególności biorąc pod uwagę tożsamy wymóg uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudnienia za granicą. Powyższe także zostało jednoznacznie przesądzone w wielu orzeczeniach Sądu Najwyższego, a wyrażone w nich stanowisko Sąd w niniejszej sprawie w pełni podziela (por. m. in. wyrok z dnia 05 marca 2003 r., II UK 196.02, opubl. w OSNP 2004/8/144; uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01, opubl. w OSNAPIUS 2002 nr 10, poz. 243). Wyraźnie w powyższych orzeczeniach wskazano, iż do wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach wlicza się okresy wykonywania za granicą u zagranicznych pracodawców prac wymienionych w stanowiących załącznik do rozporządzenia wykazach, jeżeli okresy te uznawane są za okresy składkowe w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 lub art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy emerytalnej. Okresy wykonywania za granicą pracy w szczególnych warunkach nie są uwzględniane tylko wówczas, gdy wymienione przepisy nie dają podstawy do uznania tych okresów za okresy składkowe.

Zważyć należy, iż w przypadku ubezpieczonego sytuacja taka nie miała miejsca albowiem w spornych okresach jego pracy były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce – jak wynika to z zaświadczeń MAG k. 35, 37 akt rentowych tom I. Wyraźnie zaś regulacja art. 6 ust. 2 pkt d ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazuje, iż za okresy składkowe uznaje się te okresy zatrudnienia obywateli polskich za granicą u pracodawców zagranicznych przypadające przed dniem 15 listopada 1991r., jeżeli w okresie pracy za granicą były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce. W ocenie Sądu przeważającą okolicznością jest zatem fakt uwzględnienia spornych okresów jako okresów składkowych. Podkreślić należy, iż jedynie opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce warunkowało zaliczenie powyższego okresu do okresów składkowych również w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 marca 1984r. w sprawie okresów zatrudnienia za granicą i udzielenia świadczeń emerytalno –rentowych z tyt. tego

zatrudnienia (Dz. U. nr 17 poz. 81) Zgodnie z § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia okresy pracy za granicą uwzględnia się pod warunkiem opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce. W świetle wyżej przytoczonego orzecznictwa okresy pracy za granicą podlegają uwzględnieniu do stażu pracy w warunkach szczególnych, przed 1991r. jeżeli zostały uznane za okresy składkowe.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że pozwany bezzasadnie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej, nie uwzględniając do okresów pracy w warunkach szczególnych jego pracy w spornym okresie, po zaliczeniu którego wnioskodawca posiada wymagany okres ubezpieczenia do 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego Sąd uwzględnił odwołanie. Stwierdzając odpowiedzialność organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji Sąd wskazał, że zasadność odwołania nie wynika z przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego w sprawie ani też z nowych okoliczności ujawnionych przed Sądem, a z materiałów dowodowych i okoliczności znanych organowi rentowemu przy wydaniu zaskarżonej decyzji.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie przepisów art. 4, art. 49 w zw. z art.50 i art. 51 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r o emeryturach pomostowych poprzez przyjęcie, iż wnioskodawca spełnia wymogi ustawowe uzasadniające przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

W konsekwencji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, że wystawione wnioskodawcy zaświadczenie o pracy w warunkach szczególnych nie zostało wystawione przez płatnika składek w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy pomostowej, a wnioskodawca nie spełnia kryterium pracownika wynikającego z treści art. 2 pkt 3 ustawy pomostowej.

Nadto pozwany wskazał, że Sąd niezasadnie zaliczył wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w (...) w sytuacji, gdy wnioskodawca nie wylegitmował się świadectwem pracy w warunkach szczególnych za ten okres.

Pozwany zakwestionował także rozstrzygnięcie zawarte w pkt II wyroku o odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji wskazując, że organ rentowy stosuje obowiązujące przepisy prawa, zaś Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie wyłącznie na orzecznictwie a nadto organ rentowy nie dysponował stosownym zaświadczeniem o pracy w warunkach szczególnych wystawionym przez płatnika.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja, jako nieuzasadniona, podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych i wystarczających dla rozstrzygnięcia ustaleń. Ich zakres pozwalał na uwzględnienie odwołania, zaś z motywacją orzeczenia Sąd Apelacyjny zgadza się w całej rozciągłości, argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyjmuje za własną, przy czym wymaga ona uzupełnienia wyłącznie w takim zakresie, w jakim obligują do tego zarzuty apelacyjne.

Sąd I instancji odwołał się do bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego uzasadniając własną ocenę prawną. Wskazane poglądy orzecznicze Sąd Apelacyjny w Gdańsku również w pełni akceptuje.

Zastanawiające jest, że pozwany konstruując i uzasadniając zarzuty apelacyjne nie widzi konieczności podjęcia z tymi rozważaniami jakiegokolwiek polemiki, a w zasadzie nie podejmuje też żadnej polemiki z argumentacją Sądu I instancji ograniczając się do powtórzenia tych założeń, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji a następnie zostały powtórzone w odpowiedzi na apelację. Taka konstrukcja apelacji pozwala na stwierdzenie, że apelacja w tym zakresie pozbawiona jest walorów merytorycznych, co czyni niepotrzebną jakąkolwiek dalszą polemikę, która w zasadzie musiałaby się sprowadzić do powtórzenia tego, co w uzasadnieniu wyłożył Sąd I instancji.

Niezrozumiały jest zarzut naruszenia art.2 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych w kontekście opisanym w uzasadnieniu apelacji. Ustawodawca definiuje pojęcie pracownika na potrzeby niniejszej ustawy jako:

- ubezpieczonego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 8 ust. 1, 2a i ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegającego ubezpieczeniu emerytalnemu z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,

a także

- ubezpieczonego, który przed dniem wejścia w życie ustawy z tytułu takiej pracy podlegał ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu.

Już więc z konstrukcji tego przepisu wynika, że przymiot pracownika przysługuje nie tylko ubezpieczonemu, o którym mowa we wskazanych przepisach ustawy systemowej ale także ubezpieczonego, który przed dniem wejścia w życie ustawy „z tytułu takiej pracy podlegał ubezpieczeniu”.

Niesporną jest natomiast okoliczność opłacenia za wnioskodawcę składek na ubezpieczenie społeczne przez (...) Agencję (...) za wszystkie okresy sporne. Okoliczności tej nie kwestionował pozwany co upoważniało Sąd do przyjęcia, że fakty te zostały przez pozwanego przyznane. Również w apelacji pozwany nie kwestionuje tej okoliczności.

Już więc z tego tytułu niezrozumiałym jest kwestionowanie statusu wnioskodawcy jako pracownika w rozumieniu ustawy.

Niezasadnym jest zarzut wadliwego zaliczenia wnioskodawcy do okresów pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w (...), przy czym Sąd Apelacyjny zauważa, że zarzut ten pojawił się dopiero w apelacji od wyroku Sądu Okręgowego, stąd też nie można temu Sądowi skutecznie czynić zarzutu pominięcia tej kwestii w rozważaniach prawnych zawartych w uzasadnieniu. Zarówno z uzasadnienia decyzji, jak też z odpowiedzi na odwołanie wynika, że pozwany kwestionuje jako okresy pracy w warunkach szczególnych wyłącznie okresy zatrudnienia poprzez MAG (vide: decyzja k.26 akt ZUS oraz odpowiedź na odwołanie) nie odnosząc się w ogóle do okresu zatrudnienia w (...), choć wnioskodawca w sposób wyraźny wskazał ten okres jako okres pracy w warunkach szczególnych. Jedynie z „karty przebiegu zatrudnienia” (k.25 akt ZUS) domyślać się można, że pozwany kwestionuje także okres zatrudnienia w (...). Taka jednak „technika” prowadzenia postępowania administracyjnego a następnie sądowego nie może spotkać się z aprobatą Sądu.

Niezależnie jednak od oceny zachowań procesowych pozwanego, ocena zarzutów apelacyjnych nie mogła się spotkać z aprobatą również w tym zakresie.

Zaświadczenie o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych jest wyłącznie dowodem potwierdzającym taki charakter pracy. Dla samego zaś uzyskania uprawnienia do emerytury pomostowej istotne znaczenie ma fakt wykazania pracy w warunkach szczególnych a nie to, czy:

- zaświadczenie wystawione przez płatnika składek (świadczenie k.4) odnosi się do zatrudnienia w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych czy też w rozumieniu przepisów rozporządzenia z 1983r. w sytuacji, gdy wykazane w świadectwie stanowisko pracy (motorzysta na statkach morskich w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym jako pracownika wpisanego na listę członków załogi tych statków) jest jednocześnie stanowiskiem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych - praca na statkach żeglugi morskiej (poz.23 załącznika nr 1do ustawy)

- zaświadczenie o pracy w takich warunkach wystawił płatnik składek będący pracodawcą w rozumieniu art.2 ust.2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz.1656 ze zm.) czy też nie. Skoro bezspornym jest fakt, że wnioskodawca we wskazanych okresach wykonywał prace na statkach żeglugi morskiej a takie prace kwalifikowane są jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy (poz.23 załącznika nr

1), to słusznym było dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenie, że wnioskodawca spełnia warunki do uzyskania prawa do emerytury pomostowej określone w art.49 ustawy.

Godzi się także zauważyć, że wynikającego ze świadectwa charakteru pracy w okresie zatrudnienia w (...) nie podważał w postępowaniu rentowym sam pozwany jak również nie podważają go znajdujące się w aktach osobowych dokumenty (k.34).

Sąd Apelacyjny nie aprobuje również argumentacji mającej wesprzeć wnioski o wzruszenie orzeczenia w części stwierdzającej odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji przez organ rentowy.

O ile pozwany kwestionował dowodową wartość świadectwa pracy złożonego przez wnioskodawcę, to nic nie stało na przeszkodzie aby wezwać wnioskodawcę do złożenia prawidłowego dowodu. Pozwany nie tylko, że takiego wezwania nie wyśtosował, ale też w taki sposób skonstruował decyzję odmawiającą prawa do świadczenia, że z treści uzasadnienia nie sposób się jest domyślić, że pozwany kwestionuje również okres zatrudnienia w (...) jako okres pracy w warunkach szczególnych.

Trudno jest natomiast w sposób całkowicie poważny odnosić się do argumentacji co do tego, że „sąd oparł orzeczenie na orzecznictwie” a pozwany opiera swoje stanowisko na obowiązujących przepisach prawa. Faktem jest, że Sąd wsparł swoje stanowisko orzecznictwem – w tym Sądu Najwyższego. Orzecznictwo to jednak opiera się właśnie na obowiązujących przepisach prawa i ich właściwej interpretacji. Smutnym jest dokonywanie w kolejnej podobnej sprawie konstatacji, że organ władzy publicznej tego nie dostrzega, w dalszym ciągu tkwiąc przy interpretacji prawa odmiennej – wielokrotnie skrytykowanej w judykaturze tak sądów powszechnych jak i Sądu Najwyższego. Błędna interpretacja prawa dokonywana przez organ rentowy nie może jednak uchylać jego odpowiedzialności właśnie w sytuacji, gdy wielokrotnie judykatura wskazywała prawidłową drogę interpretacyjną obowiązujących przepisów, zaś pozwany tej drogi nie akceptuje tudzież nie zauważa.

W tym stanie rzeczy apelacja podlegała oddaleniu stosownie do art.385 k.p.c.